

ОСОБЛИВОСТІ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ В ПОЗНАВЧАЛЬНІЙ РОБОТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Рудкевич Наталія Ігорівна

Педагогічний коледж

Львівського національного університету імені І.Франка
м.Львів, вул.Туган-Барановського, 7, natalia.dmiterko@mail.ru

У роботі визначено особливості етнокультурної соціалізації студентів у позанавчальній роботі вищого навчального закладу. Визначено нормативно-законодавчу базу в сфері соціалізації студентської молоді. Узагальнено та презентовано наукові доробки в сфері соціалізації молоді в умовах вищого навчального закладу. Охарактеризовано зміст та завдання позанавчальної роботи студентів у ВНЗ. Розкрито форми та цілі позанавчальної роботи у ВНЗ. Окреслено поняття етнокультурної соціалізації студентів, як процесу формування здатності до збереження і збагачення національної культури, відтворення традицій, підтримання міжнаціонального спілкування.

Увага держави на питанні становлення студентів як суб'єктів суспільних, культурних, політичних відносин, виховання конкурентоспроможної та культурно свідомої молоді визначає майбутнє будь-якої цивілізованої країни. Для вирішення задач соціально культурної діяльності необхідним є визнання індивідуальності й неповторності в кожній підростаючій особистості. У зв'язку з цим проблема соціалізації студентської молоді вищих навчальних закладів стає пріоритетною в освіті.

У Декларації "Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні", Законах України "Про вищу освіту", "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні", Концепції національного виховання та інших документах провідними є принципи забезпечення сприятливих умов соціалізації студентської молоді у вищих навчальних закладах [1, с.231].

Аналіз досліджень останніх років свідчить про зростання інтересу до висвітлення у працях представників різних наукових шкіл та напрямів (Е. Дюркгейм, Ч. Кулі, Дж. Мід, Т. Парсонс, П.О. Сорокін та інші) процесу соціалізації особистості як наукової проблеми [2, с.143].

Серед сучасних українських і російських науковців, які досліджують сутність соціалізації, особливості її перебігу в трансформаційних умовах, актуальними є напрацювання соціальних психологів (Г.М. Андрєєва, Б.Д. Паригін, А.О. Реан та інші); соціальних педагогів (Т.А. Алексєєнко, О.В. Безпалько, І.Д. Зверєва, А.Й. Капська, Г.М. Лактіонова, Ж.В. Петрович, Н.А. Сейко, М.С. Харченко та інші) [3, с.112].

Використання різних форм, методів організації та стимулювання соціалізаційного процесу висвітлено в наукових публікаціях В.В. Андрієвської, О.О. Бодальова, Л.І. Божович, В.М. Мельник та інших. Зокрема, процес соціалізації студентів у вищому навчальному закладі досліджували М.А. Галагузова, Н.Є. Голованова, А.А. Ковальов, В.І. Ліпський та інші [4, с.239].

Проте такий аспект проблеми, як етнокультурна соціалізація студентів не знайшов достатнього відображення в теорії соціальної педагогіки та практиці соціально-виховної діяльності вищих навчальних закладів.

Саме тому метою даної роботи стало визначення особливостей етнокультурної соціалізації студентів у позанавчальній роботі вищого навчального закладу.

Велику роль у професійному становленні особистості відіграє поза навчальна діяльність тому, що саме в ній студент може пізнати специфіку виховних ситуацій, типових для майбутньої професійної діяльності. Як позанавчальну пізнавальну

діяльність доцільно розуміти як сукупність професійних норм, ідеалів, окремих результатів суспільного та етнокультурного впливів, які є також свідомим, індивідуальним підсумком переопрацювання об'єктивних впливів, заломлених через почуття та розум. Для студентів, які виявляють творчу пізнавальну активність, характерний індивідуальний стиль діяльності, що сприяє формуванню в навчанні і за його сприяння більш високого рівня соціально-культурної зрілості особистості.

Позааудиторна виховна робота як необхідна складова загального процесу виховання особистості у ВНЗ, при педагогічній допомозі повинна бути скерована на ефективну організацію самостійної роботи студентів, цілеспрямовану організацію їх етнокультурного дозвілля, максимальне задоволення пізнавальних та культурних потреб молоді. Упровадження передових педагогічних технологій планування в практику роботи дає підстави стверджувати, що планування – один із методів виховної роботи, який дозволяє чітко, продумано організувати життєдіяльність груп, включаючи кожного студента в особистісно-значущу, спортивно-оздоровчу та етнокультурну діяльність, і відповідає традиціям навчального закладу та регіону [5, с.139].

Таким чином, доцільно розглядати етнокультурну соціалізацію студентів, як процес формування здатності до збереження і збагачення національної культури, відтворення традицій, підтримання міжнаціонального спілкування. Прискорення темпів суспільного життя сприяє підвищенню ролі та значення молоді в суспільному та культурному житті. Період навчання у вищих навчальних закладах є важливим етапом включення студентів у систему суспільних відносин, засвоєння ними соціальних цінностей суспільства. З огляду на особливості соціалізації студентської молоді саме вищі навчальні заклади повинні вдосконалювати процес соціалізації студентської молоді, активізувати їх взаємодію з різними етнокультурними утвореннями, сприяти формуванню у неї активної життєвої позиції.

Література

- 1.Галагузова М.А. Соціальна педагогіка: курс лекцій. Учеб. посібник для студ. высш. учеб. заведений / М.А.Галагузова. – М.: Гуманит.изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 416с.
- 2.Євтух М.Б. Соціальна педагогіка: підручник / М.Б. Євтух, О.П.Сердюк –К.: МАУП, 2002. – 232 с.
- 3.Лукашевич М. П. Соціалізація. Виховні механізми і технології: навч.- метод. посібник. / М. П. Лукашевич. К.: ІЗМН, 1998. – 112 с.
- 4.Лісіна Г.С. Вплив ціннісних орієнтацій на формування культури здоров'я студентської молоді // Соціально-економічний розвиток України: Європейський вибір: Матеріали VII Міжнародної наукової конференції студентів та молодих учених. – Мелітополь, 2007. – Ч.1. – С. 239
- 5.Петрочко С.П. Деякі аспекти соціального виховання у вищих навчальних закладах мистецького профілю / С.П.Петрочко // Соціалізація особистості: Збірник наукових праць. За ред. проф. А.Й.Канської. – Том XXIV. – К.: Логос, 2005. –С.139-146.

ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД В ДОСЛІДЖЕННИ СТИЛІВ КЕРІВНИЦТВА ОСВІТИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗНЗ

Рудь Олександр Степанович

Маріупольський гуманітарний університет,

87500, пр. Леніна б.82, кв.30, м. Маріуполь, Україна, stangaras@mail.ru

Провідною одиницею системи управління є особистість управлінця. Саме з нею багато дослідників пов'язують резерви вдосконалення управлінської діяльності. Практика управлінської діяльності доводить, що основним завданням керівника є,